

Illegal handel med nydelsesmidler

AF ANALYSEKONSULENT MALTHE MIKKEL MUNKØE, CAND.SCIENT.POL., MA, FØDEVAREPOLITISK CHEF LOTTE ENGBÆK LARSEN, CAND.POLIT., HD(O), OG POLITISK KONSULENT MARIE LOUISE THORSTENSEN, CAND.SCIENT.POL.

RESUMÉ

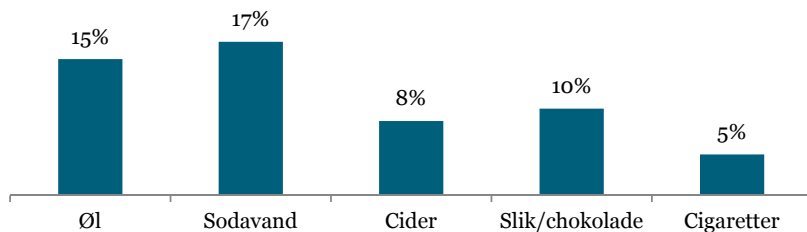
En ny befolkningsundersøgelse, gennemført af Interresearch for Dansk Erhverv, afdækker omfanget af handel med illegalt indførte øl, sodavand, cider, slik, chokolade og cigaretter, der handles uden om det danske moms- og afgiftssystem.

Analysen viser, at hver femte dansker kender til steder, hvor man kan købe illegale nydelsesmidler. Det er især steder, der sælger illegale sodavand og øl, danskerne kender, men en del har også kendskab til steder, hvorfra der sælges illegal cider, slik, chokolade eller cigaretter, jf. figur 1. De illegale varer sælges fortrinsvis hos grønthandlere og i kiosker, men også salg fra privatadresser forekommer relativt hyppigt. I alt 40 pct. af dem, der har kendskab til steder, hvor man kan købe illegale nydelsesmidler, vælger også at købe dem.

Beregninger fra Dansk Erhverv, baseret på data indsamlet i befolkningsundersøgelsen, viser, at den illegale handel af øl, sodavand, cider, slik og chokolade antager et omfang, der svarer til et tabt statsligt provenu på knap 440 mio. kr. årligt. Som en konsekvens af regeringens øgede afgifter på nydelsesmidler per 1. januar 2012 forventer Dansk Erhverv, at tabet vil stige med ca. 31 pct. til omkring 570 mio. kr. i 2012¹. Dertil kommer øvrige samfundsøkonomiske omkostninger herved. Så længe Danmark vælger at have høje moms- og afgiftssatser, efterlyser Dansk Erhverv en effektiv kontrolindsats fra skattemyndighederne over for den illegale handel.

Figur 1

Kendskab til steder, der sælger illegale nydelsesmidler

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, november 2011. n=1.309. Det har været muligt at opgive flere svar.

Hver femte dansker kender steder, der sælger illegale nydelsesmidler

Staten taber ca. 440 mio. kr. årligt pga. det illegale salg af øl, sodavand, cider, slik og chokolade

Tabet forventes at stige til ca. 570 mio. kr. i 2012 som følge af afgiftsforhøjelserne på nydelsesmidler

Udbredt kendskab til illegale varer

Forskellen mellem handel med illegalt indførte varer og grænsehandel er, at grænsehandel er lovlig indførsel af varer til eget forbrug, hvorimod illegal handel er indførsel af varer med henblik på videresalg, uden der betales moms og afgifter.

Som det fremgår af figur 1 kender 17 pct. af alle voksne danskere til steder, der sælger illegale sodavand, mens 15 pct. kender steder, der sælger illegale øl. Desuden kender en del til steder, der sælger illegal cider, slik, chokolade og cigaretter. Sammenholdes svarene, har hver femte dansker (19 pct.) kendskab til steder, der sælger én eller flere former for illegale nydelsesmidler. Da det har været muligt at angive flere svar, fremgår dette ikke af figuren.

De surveybaserede tal er naturligvis behæftede med en vis usikkerhed, men må antages at være minimumsestimater, idet der kan forekomme illegalt salg, uden kunderne opdager det, uden de vil indrømme det eller fordi, det ikke altid kan ses af varen.

Analysen viser desuden, at der er markant større kendskab til steder, hvor man kan købe illegale nydelsesmidler i Region Hovedstaden, Sjælland og Nordjylland end i Region Midtjylland og Syddanmark. I Hovedstaden, Sjælland og Nordjylland har hver fjerde dansker kendskab til steder, der sælger illegale nydelsesmidler, mens det gælder godt hver ottende dansker i Midtjylland og Syddanmark. Det er ikke overraskende, at det er mere udbredt i regionerne længst fra den dansk/tyske grænse, idet flere danskere sandsynligvis vælger selv at køre til grænsen fra Midtjylland og Syddanmark, hvorfor markedet for at videresælge illegale varer er mindre i disse områder.

Figur 2

Kendskab til steder, der sælger illegale nydelsesmidler, fordelt på region

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland
Øl	20 pct.	12 pct.	10 pct.	11 pct.	25 pct.
Sodavand	22 pct.	21 pct.	10 pct.	11 pct.	24 pct.
Cider	10 pct.	7 pct.	5 pct.	6 pct.	16 pct.
Slik/chokolade	13 pct.	12 pct.	6 pct.	6 pct.	12 pct.
Cigaretter	4 pct.	5 pct.	4 pct.	5 pct.	9 pct.
Nej	67 pct.	70 pct.	85 pct.	82 pct.	67 pct.
Ved ikke	9 pct.	4 pct.	3 pct.	5 pct.	8 pct.
Har kendskab*	24 pct.	26 pct.	12 pct.	13 pct.	25 pct.

* Kendskab til steder, hvor mindst én af de ovenstående varer sælges

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, november 2011. n=1.309. Det har været muligt at opgive flere svar

Hver femte dansker kender steder, der sælger illegale nydelsesmidler

Tallene må antages at være minimumsestimater

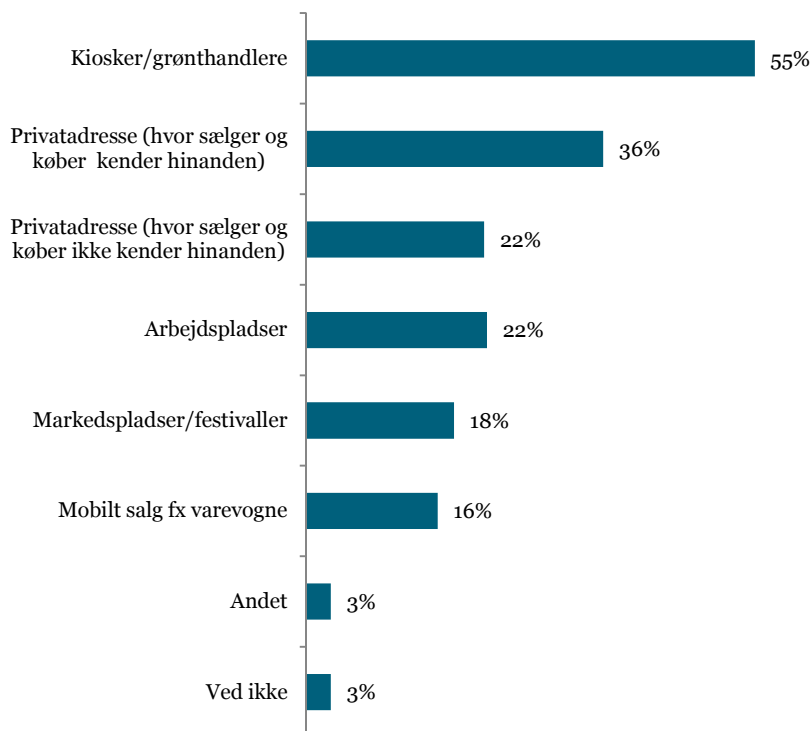
Salg af illegale nydelsesmidler er mest udbredt i Hovedstadsregionen, Nordjylland og på Sjælland

Især illegalt salg fra kiosker og grønthandlere

De personer, der kender til steder, hvor der sælges illegale nydelsesmidler, er desuden blevet spurgt om, hvorfra salget sker, jf. figur 3. Mere end halvdelen af de danskere, der ved, hvor man kan købe illegale varer, peger på, at de forhandles hos grønthandlere og i kiosker. Mere end hver tredje svarer, at salget af illegale varer foregår fra privat adresse, hvor sælger og køber kender hinanden, mens knap hver fjerde svarer, at salget foregår fra arbejdspladser eller fra privat adresse, hvor sælger og køber ikke kender hinanden.

Figur 3

Destination hvorfra salget foregår

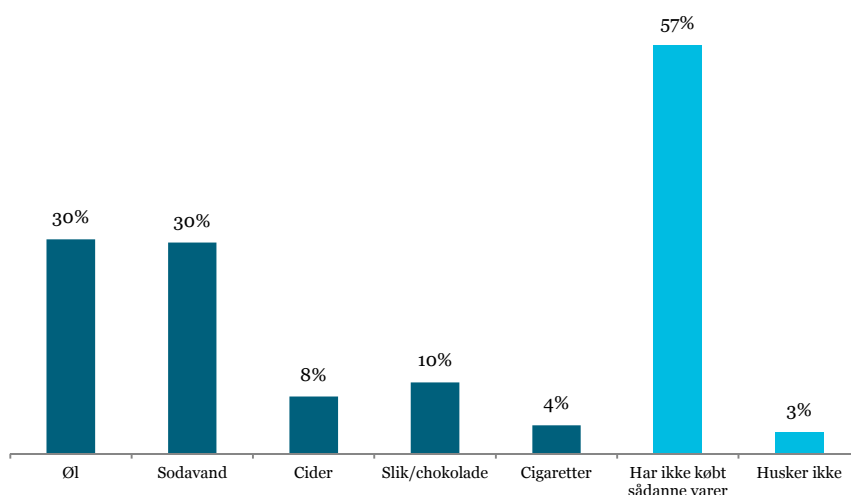
Salg af illegale nydelsesmidler er mest udbredt i kiosker og grønthandlere

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, november 2011. n=260. Kun stillet til respondenter, der kender steder, hvor illegalt importerede varer forhandles. Det har været muligt at opgive flere svar.

Hver 13. husstand køber illegale nydelsesmidler

I alt har 40 procent af de personer, som har kendskab til steder, der sælger illegale nydelsesmidler, svaret, at de eller nogen i deres husstand også selv har købt illegale varer. Svarene er vist i figur 4.

Figur 4

Har du eller en anden person i din husstand inden for det seneste halve år købt illegale øl, sodavand, cider, slik/chokolade eller cigaretter?

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, november 2011. n=260. Kun stillet til respondenter, der kender til steder, hvor illegale varer forhandles. Det har været muligt at opgive flere svar.

Ser vi på hele befolkningen, og ikke kun dem, der kender til steder, hvor der forhandles illegale nydelsesmidler, svarer det til, at hver 13. husstand i Danmark inden for det seneste halve år har købt illegale nydelsesmidler. Det er særligt øl og sodavand, der købes, men også cider, slik og chokolade. Hver 25. husstand køber illegale cigaretter.

Hver trettende danske husstand har købt illegale nydelsesmidler inden for det seneste halve år

Der kan desuden foregå illegal handel med andre varetyper end de, der er medtaget i undersøgelsen.

Omfanget af den illegale handel

For at få et estimat af det samlede omfang af den illegale handel med nydelsesmidler er respondenterne i befolkningsundersøgelsen blevet bedt om at angive, hvor store mængder illegale varer, husstanden mener at have købt inden for det seneste halve år.

Der er spurgt til indkøb af øl, sodavand, cider, slik og chokolade, mens det vurderes, at det ikke er muligt at spørge til illegalt importerede cigaretter. I forhold til cigaretter er den illegale handel typisk kendetegnet ved organiseret kriminalitet, hvor der både kan være tale om produktion af kopi-produkter, smugling og falske banderoler, hvilket gør det markant sværere umiddelbart at se på en cigaretpakke, om der er tale om illegale

varer. En europæisk rapport, udarbejdet af KPMG og præsenteret for EU-Kommissionens anti-svig kontor (OLAF), har estimeret, at 4,3 pct. af det årlige cigaretforbrug i Danmark i 2010 blev dækket af illegalt handlede cigaretter.ⁱⁱ Det svarer ifølge Dansk Erhvervs beregninger til et tabt statsligt provenu på godt 450 mio. kr.ⁱⁱⁱ

De samlede mængder^{iv} af illegalt indførte varer opdelt på både regionalt niveau og på landsplan, er vist i nedenstående figur.^v

Figur 5

Køb af illegalt indførte varer i hver region og samlet på landsplan

	Hovedstaden	Sjælland	Syddanmark	Midtjylland	Nordjylland	I alt
Øl, mio. liter	15,6	1,8	4,9	11,6	3,0	37,0
Sodavand, mio. liter	11,1	2,2	7,6	5,5	4,4	30,7
Cider, mio. liter	1,8	0,3	0,1	0,8	0,9	4,0
Slik/chokolade, mio. kg	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,7

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, november 2011, n=1.307 samt Dansk Erhvervs egne beregninger. Der er i beregningen fjernet outliers.

Anm.: Pga. afrunding summerer enkelte regionale tal ikke eksakt til den samlede mængde

Som det fremgår, er der tale om anseelige mængder varer, der købes illegalt uden om de danske skattemyndigheder. Det skal understreges, at tallene er behæftede med en vis usikkerhed, men må forventes at være underestimerede snarere end overestimerede.

Indførsel af illegale varer koster statskassen knap 440 mio. kr. årligt

Dansk Erhverv har beregnet, hvor stort et provenu statskassen *ville* have fået, hvis der var blevet svaret moms og afgifter af de ulovligt videresolgte varer.^{vi} Figur 6 nedenfor viser en oversigt over de afgifter, som staten pålægger de forskellige varer.

Der betales moms af alle varer, der er medtaget i undersøgelsen. Dertil kommer emballageafgift på øl, cider og sodavand, som afhænger af den specifikke emballage, men hér er angivet for 33 cl dåser. På øl pålægges desuden ølafgift, mens der på sodavand pålægges en læskedrikafgift, som varierer afhængig af, om sukkerindholdet overstiger 0,5 g per 100 ml. På cider pålægges dels en vinafgift, som varierer efter alkoholprocenten, men er hér vist for en standardvare på 4,7 pct., dels en særlig tillægsafgift for 'ready-to-drink' alkoholsodavand, som cider er omfattet af. Afgifterne er blevet hævet fra 2012 i forhold til 2011. Da undersøgelsen blev gennemført i slutningen 2011, og vi stadig ikke kender folks indkøbsmønstre for 2012, er disse afgiftssatser lagt til grund for et 2011-estimat.

Omfattende illegalt videresalg af cigaretter i Danmark, hvor 4,3 pct. af alle handlede cigaretter er ulovligt importerede

Der købes årligt store mængder varer uden om det danske moms- og afgiftssystem

Figur 6

Afgifter på øl, sodavand, cider, slik og chokolade

Øl			
Moms	Ølafgift	Emballageafgift	
25 pct.	50,90 kr. per liter ren alkohol (63,60 kr. per 2012) dvs. 2,55 kr. for 5 pct. øl (3,18 per 2012)	0,10 kr./dåse	
Sodavand			
Moms	Læskedrikafgift	Emballageafgift	
25 pct.	1,08 kr./l hvis sukkerindholdet overstiger 0,5 g per 100 ml (1,58 kr. per 2012), ellers 0,57 kr./l	0,10 kr./dåse	
Cider			
Moms	Afgift på vin	Tillægsafgift på alkoholsodavand	Emballageafgift
25 pct.	3,90 kr./l (4,88 kr. per 2012)	8,60 kr./l (7,90 kr. per 2012)	0,10 kr./dåse
Slik/chokolade			
Moms	Chokolade- og sukkervareafgift		
25 pct.	17,75 kr. per kg (23,75 kr. per 2012)		

Kilde: Øl- og vinafgiftsloven, Spiritusafgiftsloven, Emballageafgiftsloven, Mineralvandsafgiftsloven og Chokolade- og sukkervareafgiften.

For at beregne det tabte provenu er det udover afgifterne nødvendigt med en antagelse om pris, idet momsen afhænger af prisen. Der er lagt standardprodukter til grund, som i store træk følger SKATs Grænsehandelsrapport fra 2010, fremskrevet med den almindelige prisudvikling, i enkelte tilfælde dog eget prisoverslag. Desuden antages det, at en tredjedel af de solgte sodavand er sukkerfri således, at den lave læskedriksafgift betales.^{vii} Med udgangspunkt i disse antagelser udgør statens tabte provenu knap **440 mio. kr. årligt**. Figur 7 opsummerer det tabte provenu ud fra befolkningsundersøgelsens resultater.

Tabt statsligt provenu på
440 mio. kr. årligt

Figur 7

Moms- og afgiftstab for statskassen som følge af illegal handel

Vare	Tabt afgift og moms, kr.	I alt tabt provenu, mio. kr.
Øl	5,5 pr. liter	203
Sodavand	4,6 pr. liter	141
Cider	16,8 pr. liter	67
Slik/chokolade	38,4 pr. kg.	26
I alt	-	437

Kilde: Interresearch for Dansk Erhverv, november 2011. n=1.307 og egne beregninger pba. Skatteministeriets grænsehandelsrapport samt SKATs og Bryggeriforeningens hjemmesider.

Med gennemførelsen af afgiftsforhøjelserne på de nævnte varer per 1. januar 2012 vil omfanget af illegal handel med nydelsesmidler sandsynligvis stige yderligere. Skatteministeriet har anslået, at afgiftsforhøjelserne i 2012 vil føre til en stigning i grænsehandlen med nydelsesmidler på 31 pct.^{viii} Hvis det illegale salg følger denne stignings-takt fra grænsehandlen, vil det illegale salg af nydelsesmidler i Danmark uden om det danske moms- og afgiftssystem kunne anslås til at udgøre **ca. 570 mio. kr. i 2012**.

Med afgiftsforhøjelserne vil tabet for statskassen i 2012 stige til ca. 570 mio. kr.

Dansk Erhverv har tidligere med en vis usikkerhed estimeret, at statskassen før afgiftsforhøjelserne i 2012 årligt gik glip af mindst 3,5 mia. kr. i provenu fra moms, afgifter og andre skatteindtægter som følge af den lovlige, fysiske grænsehandel.^{ix} Der kan være et vist overlap mellem de, der grænsehandler og de, der driver illegal handel, hvorfor de estimerede tabte provenuer for den danske statskasse ikke umiddelbart kan lægges sammen. Alligevel giver det en indikation af, hvor stor en omkostning det høje danske afgiftsniveau generelt udgør.

Illegal handel er drevet af moms- og afgiftsforskelle

Dansk Erhvervs undersøgelse viser, at der foregår et betydeligt salg af illegalt indførte øl, sodavand, cider, slik, chokolade og cigaretter i Danmark. Som følge heraf går den danske stat årligt glip af knap en halv milliard kroner i tabte moms- og afgiftsindtægter på grund af den ulovlige indførsel af drikkevarer, slik og chokolade med henblik på videresalg. Formentlig udgør den illegale indførsel af cigaretter med henblik på videresalg et beløb i samme størrelsesorden. Disse beløb må forventes at stige som følge af afgiftsforhøjelserne, som trådte i kraft 1. januar 2012. Dertil kommer tabt omsætning og tabte arbejdspladser hos en lang række lovlige dagligvarebutikker og kiosker og dertil mistede personskatter.

De høje danske moms- og afgiftssatser giver sig altså ikke alene udslag i øget grænsehandel, men skaber også et kraftigt incitament til illegal handel inden for Danmarks grænser, fordi prisforskellen mellem de legale og illegale varer er markant. De seneste og kommende afgiftsforhøjelser på en række varer vil derfor med stor sandsynlighed ikke blot føre til øget grænsehandel, men også til øget illegal handel, da begge dele drives af forskelle i moms- og afgiftsniveauer i forhold til nabolandene. Det har SKAT erkendt i deres Indsats- og Inddrivelsesplan for 2012^x, ligesom der er afsat 10 mio. kr. ekstra i 2012 og 2013 til at bekæmpe væksten i den illegale handel, som ventes at komme med afgiftsforhøjelserne.^{xi}

Afgiftsforhøjelser øger incitamenterne til at grænsehandle og drive illegal handel

To løsningsmuligheder

Grundlæggende er der to løsningsmuligheder i forhold til at reducere den illegale handel. Den mest effektive er at gribe fat om nældens rod og sænke afgifterne på en række varer, så Danmarks afgiftsniveau ikke differentierer sig væsentligt fra vore nabolandes. Dermed udvandes incitamentet til at handle illegale varer. Fortsætter regeringen derimod med at stramme afgiftsskruen, er en mere effektiv og konstant kontrolindsats helt essentiel for at fortrænge den illegale handel.

Afgiftssænkninger udvider incitamentet til illegal handel

Når illegal handel med en given vare først har bidt sig fast, er det imidlertid svært at fjerne det illegale marked igen. SKAT gør et stort stykke arbejde for at bekæmpe det illegale salg, men desværre viser Dansk Erhvervs analyse, at der tydeligvis er behov for en stærkere og mere effektiv kontrolindsats, end 20 mio. kr. vil række til.

Når et illegalt marked først er etableret, er det svært at fjerne igen

Senest har SKAT ved en to-ugers-indsats i marts 2012 fundet 141 tilfælde af sodavand påsat falske pantmærker ved kontrolbesøg i 463 kiosker, grønthandlere og pizzeriaer i København.^{xii}

En mere effektiv kontrolindsats er nødvendig

Kontrolindsatsen kræver en kontinuerlig indsats og en konstant overvågning af de illegale handelsveje og handelsmønstre, idet øgede afgiftssatser og afgifter på nye varekategorier betyder, at det bliver mere attraktivt at handle illegale varer, og at handlen suppleres med nye varegrupper. Illegal handel er, udover at være problematisk i forhold til mistet provenu i statskassen, også undergravende i forhold til virksomhedernes og borgernes retfærdighedssans og virksomhedernes konkurrencesituation. I modsætning til en afgiftssækning følger der desuden et dødvægtstab med en øget kontrolindsats.

Afgifter på nye varekategorier udvider det illegale marked

De fleste danskere vil heldigvis helst undgå at støtte de bagmænd, der indsmugler og videresælger varer illegalt. I forhold til nogle produktkategorier er det kun den lavere pris eller udsalgsstedet, der afslører, at varen er illegal, mens andre produkter afsløres ved nærmere eftersyn af varens emballage. Derfor kan informationskampagner, i stil med Skatteministeriets 'Fair Play-kampagner', der oplyser borgerne om problemerne med og konsekvenserne af illegal handel, være et supplement til at dæmme op for problemets omfang.

Gør forbrugerne opmærksom på problemet og konsekvenserne

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsen er gennemført af Interresearch for Dansk Erhverv i november 2011. Der er indsamlet svar fra et repræsentativt udsnit af den voksne danske befolkning via internetbaserede spørgeskemaer. I alt har 1.309 respondenter medvirket i undersøgelsen. For at sikre repræsentativitet er data yderligere eftervægtet på køn, alder, uddannelsesbaggrund og politisk ståsted samt på region.

Det skal understreges, at estimerne sandsynligvis underrepræsenterer problemets omfang. Erfaringsmæssigt vil der, selv i anonyme befolkningsundersøgelser, være mange, der ikke indrømmer at have købt illegale varer eller har kendskab til, hvor man kan købe dem. Desuden kan det på visse varer være umuligt at se, at der er tale om illegale varer. Der vil derfor være nogen, der aldrig vil opdage, at de har købt varer på det sorte marked. ▼

Tendens til underrapportering

▾ OM DENNE UDGAVE

"Illegal handel med nydellesmidler" er 5. nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv. Redaktionen er afsluttet den 18. april 2012.

▾ OM DANSK ERHVERVS PERSPEKTIV

Dansk Erhvervs Perspektiv er Dansk Erhvervs analysepublikation, der sætter fokus på aktuelle problemstillinger og giver baggrund og perspektiv på samfundsmæssige problemstillinger. Dansk Erhvervs Perspektiv udkommer ca. 25 gange årligt og henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag for væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling.

Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig kildeangivelse og med henvisning til Dansk Erhverv.

▾ REDAKTION

Analysechef Geert Laier Christensen (ansv.), cand. scient. pol., underdirektør Søren Friis Larsen, cand. scient. pol., chefkonsulent Mira Lie Nielsen, cand. oecon., skattepolitisk chef Bo Sandberg, cand. polit., analysekonsulent Malthe Munkøe, cand.scient.pol., MA og pressekonsulent Lisa Sandager, cand. merc., journalist.

▾ ISSN-NR.: 1904-7894

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

▾ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring i henhold til Dansk Erhvervs interne kvalitetsmanual.

Denne analyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der trods grundig kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

▾ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til politisk konsulent i Dansk Erhverv, Marie Louise Thorstensen på mlt@danskerhverv.dk eller tlf. 4131 5994.

▾ NOTER

ⁱ På baggrund af svar fra SKAT til Folketingets Skatteudvalg, se Dansk Erhvervs Perspektiv #57, 2011, 'Grænsehandel koster dyrt', for en uddybning.

ⁱⁱ KPMG LLG, 'Project Star 2010 Results', 22. August 2011.

ⁱⁱⁱ Under følgende beregningsantagelser: Ifølge både Danmarks Statistik og KPMG ligger det årlige cigaretforbrug i Danmark på ca. 8 mia. cigaretter. KPMG estimerer, at 4,3 pct. heraf er illegalt importeret. Det antages, at der ved denne illegale import er tale om pakker med 20 stk., dvs. i alt 17,2 mio. pakker. Det tabte statslige provenu er 25 pct. moms, en stykafgift på 67,50 øre/stk. og en cigaretafgift på 21,65 pct. af detailprisen (L 206, 2009). Det antages yderligere, at der er tale om et gennemsnitsligt tabt statsligt provenu per pakke på 26 kr. svarende til en pris på 35 kr. per pakke med 20 stk. Dette er baseret på, hvad der i SKATs Grænsehandelsrapport 2010 betragtes som prisen på et standardprodukt, fremskrevet med den almindelige prisudvikling, hvilket efter Dansk Erhvervs erfaringer passer med de nuværende detailhandelspriser. En pakke med 19 stk. (der er blevet det normale frem for 20 stk.) koster i gennemsnit mellem ca. 30 og 40 kr. Ud fra disse antagelser kan det beregnes, at der er tale om et samlet tabt statsligt provenu på 450 mio. kr.

^{iv} Mængder er i befolkningsundersøgelsen blevet opgivet i rammer og er hér blevet omregnet til liter ud fra en antagelse om, at en ramme er 24 dåser á 0,33 L.

^v Der er i november 2011 stillet spørgsmål om køb af illegalt indførte varer inden for det seneste halve år. For at få beløbene på årsbasis er dette tal fordoblet. Dette forudsætter, at der ikke er væsentlige sæsonudsving i salget. Der lader ikke til at være åbenlyse årsager til, at det skulle være tilfældet.

^{vi} Efterspørgslen efter disse varer er i et vist omfang elastisk. Såfremt den ulovlige indførsel af disse varer blev stoppet, ville danskernes alternativ være at købe de tilsvarende varer lovligt. Da lovlige varer er dyrere, vil det også få efterspørgslen til at falde, og man ville sandsynligvis bruge en del af pengene på andre ting i stedet. Dermed ville provenuet, som kunne tjenes, hvis handlen blev lagt på lovlige varer, blive lavere end de beregnede 440 mio. kr.

^{vii} Dette svarer til fordelingen mellem sukkerholdige og ikke-sukkerholdige sodavand i Danmark.

^{viii} Svar af den 7. december 2011 på spørgsmål S975 til Skatteudvalget 2011/2012.

^{ix} For uddybende, se Dansk Erhvervs Perspektiv #57, 2011, 'Grænsehandel koster dyrt'.

^x SKAT, 'Indsats- og Inddrivelsesplan 2012', 12. december 2011.

^{xi} Svar af den 7. december 2011 på spørgsmål 21 ved behandling af L33 i 2011/12.

^{xii} Pressemeddelelse fra Skatteministeriet den 12. marts 2012 om snyd med pantmærker, <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=2040840&vId=0>